

POHANIA PRED KRÁĽOM

Postavy: učenec 1, učenec 2, učenec 3, kráľ, radca, Jozef, Mária, Ježiš

Rekvizity: Herodes sedí na tróne, učenci majú kôš, v ktorom nesú tri škatule pomalované tak, aby vyzerali ako starodávne truhlice.

Poznámka: *Dramatizácia má 4 obrazy, je však možné odohrať iba obraz č. 3. ako samostatnú scénu.*

Obraz 1: Na kráľovskom dvore

Poznámka: *Na scéne je pripravený trón. Na tróne sedí kráľ Herodes a premýšľa. Predstúpi pred neho radca.*

Radca: Kráľu, prišli akísi muži a prosia o prijatie.

Kráľ: *(znudene)* Muži? Prijatie? Teraz nemám čas, pošli ich preč.

Radca: Pane, ale sú to cudzinci.

Kráľ: *(so záujmom)* Cudzinci? Rimania?

Radca: Nie, kráľu. Vyzerajú ako z nejakej východnej krajiny.

Kráľ: Oh, takže nejakí pohania. S Rimanmi by ešte stálo za to sa stretnúť, s tými je dobre vychádzať po dobrom. Ale pohania??? Nie, preč s nimi.

Radca: Pane, ale sú bohatí. Vyzerajú ako nejakí králi alebo vysoko postavení radcovia.

Kráľ: *(so záujmom)* Bohatí? Noo, tak dobre, zavolaj ich.

Radca: *(otočí sa k domnelým dverám a zavolá)* Nech sa páči, vzácní hostia, vojdite a predstúpte pred mocného kráľa Herodesa.

Učenci vchádzajú, klaňajú sa a zdravia: Bud' pozdravený, mocný kráľu.

Napokon zastanú pred kráľom a jeden z učencov prehovorí:

Učenec 1: Ó, mocný kráľ Herodes, veľká je tvoja sláva, veľká tvoja moc, tvoj rod zaiste bude dlho žiť a vládnuť.

Učenec 2: Sláva tvojho rodu prenikla až do ďalekých východných krajín, hviezdy o nej rozprávajú, preto sme sa vydali na dlhú cestu, aby sme prišli vzdať úctu tvojmu menu a vzácnymi darmi prejavili svoju pokoru.

Kráľ sa blažene usmieva.

Učenec 3: Sme učenci z ďalekých východných krajín a vyčítali sme z hviezd tú radostnú správu, že sa tvojmu národu narodil kráľ, akému nebolo a nebude páru. Nuž, dovol', pane, aby sme pokľakli pred tvojím synom a prejavili mu úctu.

Kráľovi zamrzne úsmev a zatvári sa kyslo.

Kráľ: Môjmu synovi?

Učenec 1: Áno pane, tvojmu synovi. Hviezdy nám ukázali, že sa v Izraeli narodil kráľ sveta. Nuž a kde inde by sme ho mali hľadať, ak nie na kráľovskom dvore?

Kráľ: *(zamyslene)* Nuž áno, áno, pravdu máte. Kde inde by mal byť taký kráľ, ak nie na kráľovskom dvore... na mojom dvore.

Učenec 2: Nuž áno, pane, preto by sme ho radi videli, poklonili sa mu a obdarovali ho.

Učenec 3: Dovoľ nám to, pane.

Kráľ: Dovolím, isteže dovolím, s radosťou, bude mi veľkým potešením, ak takí vzácní hostia, s takými vzácnymi darmi prinášajú, vlastne chcem povedať, prichádzajú klaňať sa môjmu synovi. (*Nastane chvíľa ticha, učenci napäto čakajú*) Len je tu jeden problém. (*Opäť chvíľa ticha, učenci mlčia*) Ja žiadneho malého syna nemám.

Učenci naraz jeden cez druhého volajú: Nie? Ako to? Ako je to možné?

Keď vrava utichne, pokračuje prvý z nich:

Učenec 1: (*nešťastne*) Pane, ale ako to? My sme na nebi videli jasnú hviezdu, ktorá hovorila, že sa narodil mocný kráľ, ktorý bude naveky vládnuť celému svetu.

Učenec 2: Tá hviezda navyše hovorila, že ten kráľ vzíde z Izraela – z tvojej zeme.

Učenec 3: A my sme si mysleli, že to tebe sa narodil syn, ktorý bude tým kráľom.

Kráľ zachmúrene mlčí, napokon sa obráti na radcu:

Kráľ: Radca?

Radca: Áno, pane.

Kráľ: Čo to vravia kňazi o tom kráľovi, ktorý sa má narodiť Izraelu? Vidí sa mi, že dajaké také proroctvo bolo v starých písmach.

Radca: Áno, pane, staré proroctvá hovoria, že sa Izraelu narodí kráľ, ktorý bude jeho pastierom a bude viesť ľud Boží a Jeho kraľovaniu nebude konca.

Kráľ: A vie sa aj to, kedy a kde sa ten kráľ má narodiť?

Radca: Vie sa iba to, že sa má narodiť v Betleheme, lebo tak píše prorok Micheáš: „Ale ty, Betlehem Efrata, hoci si najmenší medzi judskými čel'ad'ami, z teba mi vyjde ten, ktorý bude vládcom v Izraeli.“ Kedy sa to však stane, písma nehovoria. Ten príhodný čas určí Boh sám.

Kráľ: (*Obráti sa na učencov a ironicky hovorí*) Tak ste to počuli. Má sa narodiť v Betleheme. A má to byť mocný kráľ.

Učenci jeden cez druhého nadšene volajú: To je on, to bude on, o ňom to hovorila hviezda.

Učenec 1: Pane, ak dovolíš, pôjdeme zaraz do Betlehema a vyhl'adáme ho.

Kráľ: (*s ironickým pichľavým podtónom*) Len choďte. Betlehem je tu za rohom. A keď ho nájdete, dajte mi vedieť. Aj ja by som sa mu rád poklonil.

Učenec 2: Spoľahni sa, pane, dáme ti vedieť.

Učenec 3: Ostávaj s pozdravom, pane. A vďaka za prijatie.

Odídu.

Obraz 2: Cestou do Betlehema

Poznámka: *Scéna je prázdna. Z jednej strany prichádzajú učenci. V strede zastanú.*

U1: Páni, odpočíňme si chvíľu, už ma bolia nohy.

U2: Súhlasím, bratia, sadnime si.

U3: Nedbám, priatelia, aj aj si rád oddýchnem.

Sadnú si na zem.

U1: Betlehem by už nemal byť ďaleko. Na poslednej tabuli bolo napísané, že sú to už len tri kilometre.

U2: Naozaj, ani som si ju nevšimol.

U3: Možno preto, že žiadna nebola.

Zasmejú sa a nastane chvíľa ticha, ktorú preruší prvý učenec:

U1: Páni, ale čo vravíte na toho kráľa Herodesa?

U2: Mne sa videl celkom príjemný. A páčilo sa mi, že sa tiež chce pokloniť kráľovi, aj keď nepochádza z jeho rodu.

U3: (*obráti sa na učenca 2*) Priateľu, vidno, že si z nás najmladší. Máš len 70 rokov. My dvaja sme omnoho starší, a teda aj múdrejší. Aj keď sme teraz v Izraeli a nie u nás doma, neverím, že tu je to inak a že tu ľudská samolúbosť a neprajnosť tu neexistuje. Myslím si, že je to tu rovnaké ako u nás. A to mi ver, u nás by sa žiadny kráľ nepotešil, keby sa dozvedel, že sa narodil niekto, kto ho v moci a sláve prevýšil.

U1: Veru tak, páni, ja si to tiež myslím. A poviem vám, ten Herodes sa mi ani trochu nepáčil. Ved' už len to, ako dlho sme museli čakať na prijatie. Určite nás nechcel ani vidieť. Ktovie, čo ho napokon prinútilo, že sa vôbec s nami bavil.

U3: Ja tuším čo. Priatelia, všimli ste si, ako mu oči iskrili, keď sme hovorili o daroch pre kráľa? Myslím si, že tie ho zaujímali zo všetkého najviac.

U1: A aký zostal sklamaný, keď sa dozvedel, že ich nedostane on!

U2 (*po chvíli ticha*) Bratia, ako tak nad tým premýšľam, máte asi pravdu. Keď si tak premietam ešte raz celý ten rozhovor, veru sa mi vidí, že v Herodesových slovách nebolo úprimnej radosti, že sa narodil kráľ.

U1 a U3 *naraz, jeden cez druhého:* No koonečne! Sláva.

U2: Ale viete, čo to potom znamená?

U1 a U3: Čo?

U2: Že novonarodený kráľ je v nebezpečenstve. Herodes určite nepríde, aby sa svojmu protivníkovi klaňal alebo ho dokonca obdaroval.

U1: (*zamyslene*) To máš veru pravdu.

U3: A my sme mu ešte sľúbili, že mu dáme vedieť, kde ten kráľ je.

Nastane chvíľa ticha, ktorú preruší učenec 2:

U2: Bratia, viete čo, my sa už k Herodesovi nevrátime.

U1: Ale my sme mu to sľúbili.

U3 súčasne s U1: To nemôžeme, porušili by sme slovo.

U2: Ja viem, bratia, a chápem vás, ale ide o vyššie dobro.

U1 a U3: (*jeden cez druhého nesúhlasne*) Ja neviem... Ktovie.

Odrazu učenec 1 pozrie na nebo a zavolá:

U1: (*vstáva a ukazuje na nebo kúsok bokom*) Páni, pozrite sa, opäť tá hviezda. Tá istá, ktorú sme videli doma. Je tam kúsok od nás.

U3: (*radostne vyskočí*) Priatelia, naozaj, je tam.

U3: (*vstane tiež*) Bratia, poďme za ňou. Iste nás dovedie do cieľa.

Odídu opačným smerom, než z akého prišli.

Obraz 3: Pred Ježišom

Poznámka: Na scéne je Jozef s Máriou a dieťaťom. Môžu sedieť na zemi, pričom Mária má dieťa v náručí. Jemne ho hojdá a očividne je naň zahľadená rovnako ako Jozef.

Z jednej strany k nim prichádzajú učenci a jeden cez druhého zdravia: "Buďte pozdravení!"

Jozef: (zodvihne hlavu k prichádzajúcim) Buďte pozdravení, vzácní cudzinci. Koho hľadáte?

U1: Hľadáme kráľa Izraela.

U2: Prišli sme sa mu pokloniť a obdarovať ho darmi.

U3: Sme učenci z ďalekého východu a hviezdy nám oznámili, že sa Izraelu narodil kráľ, ktorému nebolo ani nebude páru.

Jozef: (zaskočene) Kráľa? To musíte do Jeruzalema.

U1: Nie! Sme na správnom mieste.

U2: Hviezda, ktorá nám doma zjavila to tajomstvo o narodení kráľa, nás doviedla až sem.

U3: A zastala na tomto mieste, nad vaším domom. Tu, hľa – (pozrie a skloní sa k malému dieťaťu) – je ten, ktorý bude nielen vodcom Izraelu, ale kráľom sveta.

Mária: Odkiaľ to viete? Kto vám to povedal?

U1: Ako sme už povedali, sme učenci. Hviezdy majú veľa tajomstiev, no odhalia ich len tomu, kto im rozumie.

U2: My máme ten dar, rozumieť hviezdám, a tak nám prezradili tú správu o narodení kráľa.

U3: A my sme zatúžili ho vidieť a pokloniť sa mu.

Jozef: Ale prečo? Nie ste predsa Židia, nejde o vášho kráľa.

U1: Ba áno. Hviezdy nehovorili o kráľovi Izraela, ale o kráľovi sveta.

Mária: (pošepne akoby pre seba) To je zvláštne.

U2: Sestra, čo ti je zvláštne?

Mária: Ešte keď sme boli v Nazarete, zjavil sa mi anjel a povedal, že si ma Boh vyvolil a že skrze mňa sa narodí kráľ, ktorému Boh dá trón Dávida a bude sa volať Synom Najvyššieho.

Jozef: A v tú noc, keď sa náš syn narodil, prišli pastieri a rozprávali, že videli zástupy anjelov, ktorí spievali na slávu Bohu a oznamovali, že sa svetu narodil Spasiteľ.

Učenci na seba pozerú a prvý z nich prehovorí:

U1: Páni, myslím si, že v Jeruzaleme sme nestáli pred pravým kráľom. Bol to síce mocný vládca, ale iba ľudský, pomínutelný, opantaný mocou a závisťou.

U2: Pravdu máš, brat môj, až teraz stojíme pred ozajstným kráľom, kráľom, ktorý bude vládnuť svetu naveky a Jeho kraľovaniu nebude konca.

Mária: (rozrušene) Tak isto to povedal aj ten anjel.

Jozef: (chytí Máriu za ruku) Mária, upokoj sa, ktovie čo to všetko má znamenať. Čas ukáže. Ak je Ježiš naozaj vyvolený Boží, Boh Ho povedie a stane sa tým, čím sa má stať.

U3: Dovoľte nám, aby sme sa my, starí, ale učení a svetaznalí, už teraz poklonili kráľovi sveta. A tak ako my, hoci sme urodzení, hoci sme učení a hoci sme pohania, nech aj celé veky po nás kľakajú pred Ním starí i mladí, bohatí i chudobní, učení i jednoduchí, pretože On je skutočný kráľ sveta.

Všetci traja pokľaknú pred Ježišom.

U1: (vyberie z koša prvú škatuľu a položí ju k Ježišovi) Tu, hľa, ti, Pane, prinášame zlato. Nech je znamením toho, že si a budeš naveky kráľom. Bohatý v Duchu a veľký vo svojej moci.

U2: (vyberie a položí k Ježišovi druhú škatuľu) Tu, hľa, ti, Pane, prinášame kadidlo. Nech je znamením toho, že si a naveky budeš veľkňazom pre všetkých – Židov i pohanov – jediný svätý, spravodlivý a hodný zastať pred Božou tvárou.

U3: (vyberie a položí pred Ježiša tretiu škatuľu) A tu hľa, ti prinášame myrhu. Nech je znamením toho, že si a naveky budeš prorok – naplnený Božím duchom, hovoriaci veľké veci Božie, no ako všetci proroci, aj vydaný do rúk neprajníkov, odsúdený trpieť i mrieť za svoj ľud.

Jozef s Máriou sa začudovane dívajú a pozorne počúvajú slová učencov. Tí napokon opäť vstanú a lúčia sa:

U1: Drahí naši, zostaňte v pokoji. Váš Boh vás iste ochráni a povedie správnymi cestami, aby sa stalo, čo sa má stať.

U2: Hviezdy neklamú a ich proroctvá sa vždy vyplnia.

U3: Zostaňte v pokoji.

Jozef a Mária: (súčasne) Zostaňte v pokoji, vzácní hostia.

Učenci odchádzajú.

Obraz 4: Cestou z Betlehema

Poznámka: *Scéna je prázdna, na zemi ležia traja učenci. Začnú sa preberať a naťahovať sa po výdatnom spánku.*

U1: Páni, už dávno som si tak dobre neoddychol. Naposledy tuším ešte doma.

U2: Ja tiež. Možno je to preto, že sme našli čo sme hľadali, splnili cieľ našej cesty, a tak nám pocit dobre vykonanej práce dal dobre spať.

U3: Priatelia, neviem ako vy, ale ja som mal zvláštny sen. Videl som anjela, ktorý mi povedal, že sa nemáme vrátiť k Herodesovi, ale ísť inou cestou rovno domov.

U1 a U2 (naraz): Aj ty si ho videl?

U1: Páni, mne sa snívalo to isté.

U2: Bratia, to nebude len sen. Ak sme všetci videli vo sne to isté, tak to k nám skutočne prehovoril anjel.

U1: Páni, veď ja som vám to hovoril, že sa k Herodesovi už nevracajme, že on nič dobré malému kráľovi nedá.

U2: (zamyslene) Naozaj si to vravel? Neviem, prečo mám taký pocit, že som to hovoril ja a ty si so mnou nesúhlasil.

U3: Priatelia, nehádajte sa. Dôležité je, že sme našli kráľa, poklonili sa mu. Teraz poďme čo najrýchlejšie domov a Herodesa nechajme, nech sa zožiera závišťou a nepokojom.

U1: Pravdu máš, svoje sme vykonali. A pre mňa je najdôležitejšie, že som našiel kráľa sveta.

U2: Pre mňa tiež. Až teraz je moje srdce spokojné. A ak by som už nič iné v živote nedosiahol a nedokázal, mám pocit, že teraz mám všetko.

U3: Tak, priatelia, hor sa domov!

Vstanú a odchádzajú.

Štefan Kiss